

Trosolwg

Mae'r safon hon yn ymwneud â pharatoi llysiâu i'w defnyddio mewn prydau wedi'u coginio neu heb eu coginio, er enghraifft:

- cloron – tatws, artisiogau neu datws melys
- gwreiddlysiâu – pannas, moron
- fflurbennau – blodfresych, brocoli
- dail – bresych, letys

Byddwch yn paratoi'r llysiâu drwy:

- olchi
- plicio
- torri – sleisio, torri a mân-dorri
- blansio

Mae'r safon hon yn canolbwyntio ar y wybodaeth a'r sgiliau technegol y mae eu hangen i baratoi llysiâu; fodd bynnag, dylid ei hasesu yng nghyd-destun ehangach arferion gweithio diogel a hylan. Argymhellir cyfeirio at yr NOS canlynol, a ddewisir am eu bod yn briodol i'r rôl ac i'r sefydliad, ar y cyd â'r sgiliau a'r wybodaeth dechnegol ar gyfer y safon:

- Cynnal diogelwch bwyd sylfaenol mewn arlwyo
- Cynnal diogelwch bwyd mewn amgylchedd cegin
- Rhoi cyngor sylfaenol ar alergenau i gwsmeriaid
- Lleihau risg alergenau i gwsmeriaid

Pan fyddwch chi wedi cwblhau'r safon hon, byddwch chi'n gallu dangos eich dealltwriaeth o'r canlynol, a'ch gallu i:

- Baratoi llysiâu

Meini prawf perfformiad

Rhaid i chi allu:

1. Gwirio bod y llyisiau yn addas i gael eu paratoi
2. Dewis yr offer, y cyllyll a'r cyfarpar cywir i baratoi llyisiau
3. Defnyddio'r offer, y cyllyll a'r cyfarpar yn gywir wrth baratoi llyisiau
4. Paratoi'r llyisiau i fodloni'r gofynion
5. Storio'n ddiogel unrhyw lysiau sydd wedi'u paratoi ond na fyddant yn cael eu defnyddio ar unwaith

Gwybodaeth a dealltwriaeth

Mae angen i chi wybod a deall:

1. Sut i storio llysiâu wedi'u rhewi a heb eu rhewi cyn eu paratoi
2. Beth ddylech chi chwilio amdano i wneud yn siŵr bod pob math o lysieuyn yn addas i'w baratoi
3. Pam dylech chi roi gwybod am unrhyw broblemau gyda'r llysiâu, ac i bwy
4. Yr offer a'r cyfarpar cywir ar gyfer pob dull paratoi
5. Pam mae'n bwysig defnyddio'r offer a'r cyfarpar cywir
6. Sut dylech chi gyflawni pob dull paratoi yn gywir
7. Y gofynion storio cywir ar gyfer llysiâu sylfaenol na fyddant yn cael eu bwyta ar unwaith

Cwmpas/Ystod

1. Llysiâu

- 1.1 cloron
- 1.2 gwreiddlysiâu
- 1.3 fflurbennau
- 1.4 dail
- 1.5 ffrwyth-lysiâu
- 1.6 coesyinnau
- 1.7 bylbiau
- 1.8 ffyngau sylfaenol

2. Dulliau paratoi

- 2.1 golchi
- 2.2 plicio
- 2.3 torri (sleisio / torri / mân-dorri)
- 2.4 blansio

Datblygwyd gan People 1st

Fersiwn rhif 3

Dyddiad cymeradwyo 01 Maw 2022

Dyddiad Adolygu Dangosol 28 Chwef 2027

Dilysrwydd Ar hyn o bryd

Statws Gwreiddiol

Sefydliad cychwynol People 1st

RCU gwreiddiol PPL1PC1

Galwedigaethau perthnasol Cogydd, Cynorthwy-ydd cegin

Cyfres/Set Lletygarwch - Coginio Proffesiynol

Geiriau Allweddol paratoi, llysiâu
